

INTEGRACE A INKLUZE

Mgr. Marika Kropíková

INTEGRACE

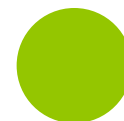
- Pedagogický slovník – integrace jsou přístupy a způsoby zapojení žáků se zvláštními vzdělávacími potřebami do hlavních proudů vzdělávání a do běžných škol.
- Sociální integrace je proces začleňování člověka do společnosti. Jedná se o oboustranný psychosociální proces sbližování minority znevýhodněných a majority intaktních.

INTEGRACE VE ŠKOLSTVÍ

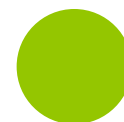
Integrace

- Znamená vyučovat všechny žáky v jejich spádových školách v běžných třídách odpovídajících jejich věku a poskytovat jim a učitelům adekvátní podporu.
- Její úspěch nebo neúspěch nezávisí na charakteristikách žáka, ale spíše na představitivosti, svědomitosti a tvůrčích schopnostech rodin, učitelů a zřizovatelů škol.
- Může být úspěšná za předpokladu, že vezmeme to nejlepší ze speciálního a běžného školství a zkombinujeme do jednotného systému vzdělávání.
- Dává příležitost dětem se všemi úrovněmi schopností, aby se v prostředí běžných škol učily společně.
- Respektuje individuální tempo a možnosti každého dítěte.

VÝHODY INTEGRACE

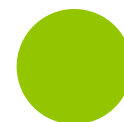
- Příprava na dospělý život v běžném prostředí.
- Kvalitnější vzdělávání v důsledku vyšších nároků v běžném prostředí.
- Společné dospívání vrstevníků.
- Efektivní využívání zdrojů (speciální pedagogové a další odborníci, speciální pomůcky).
- Rozvoj přátelství dětí se SVP s vrstevníky bez postižení.
- Snazší přijímání rozdílů.
- Práce v týmu (učitelé běžné školy, speciální pedagogové, rodiče, asistent).
- Individuální přístup.
- Větší zapojení rodičů.
- Podpora naplňování lidských práv a vyrovnávání příležitostí.

CO NENÍ INTEGRACE

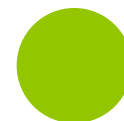
Integrace

- Neznamená pouhé umístění dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami do běžné třídy, bez podpory a služeb, které potřebuje, aby mohlo mít úspěch.
- Nefunguje, když od učitele očekáváme, že bude dítě se SVP i ostatní žáky třídy učit kvalitně bez potřebné podpory.
- Nefunguje, když chceme, aby se všechny děti učily tytéž věci, ve stejnou dobu, stejným způsobem.
- Neznamená vzdát se kvalitních speciálních metod výuky, které dítě potřebuje pro vzdělávání.
- Neznamená přehlížení silných stránek, potřeb, preferencí a zájmů jednotlivých dětí se SVP.

INKLUZE

- Zahrnutí nebo přijetí do nějakého celku.
- Je to naprosto odlišný přístup, který předpokládá zařazení všech dětí do běžné školy, neboť právo na vzdělání, tedy navštěvovat běžnou základní školu, je automatické.
- Přizpůsobení edukačního prostředí dítěti.

CÍL INKLUZE

**Sociální adaptace
člověka
s různými druhy
vzdělávacích potřeb.**

PROVÁDĚCÍ PŘEDPISY

- Vyhláška k provedení §19 ŠZ, 27/2016.
- Novela vyhlášky č.72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních.
- Novela vyhlášky č.364/2005 Sb., o dokumentaci škola a školských zařízení.
- Novela vyhlášky o krajských normativech (finance).
- Vyhláška o předškolním vzdělávání.
- Vyhlášky o ZŠ i středoškolském vzdělávání.
-
- Vyhláška č.177/2009.

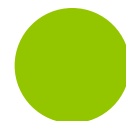
INKLUZE V PEDAGOGICE

- **Inkluzivní vzdělávání** nebo **inkluze** je praxe zařazování všech dětí do běžné školy (do tzv. hlavního vzdělávacího proudu), která je na to patřičně připravena.
- V inkluzivní škole se neoddělují děti se speciálními vzdělávacími potřebami od dětí bez nich.
- V jedné třídě se tak spolu vzdělávají děti zdravotně postižené, nadané, děti cizinců, děti jiného etnika i většinové společnosti.
- Pedagog se všem dětem věnuje rovnocenně, nikomu více ani méně.
- Heterogenní složení kolektivu, kde se každý jedinec stává objektem individualizovaného přístupu, považuje inkluzivní přístup za přínos pro všechny žáky.

INTEGRACE X INKLUZE

- Hlavním znakem integrace je fyzická přítomnost žáků s SVP v běžných školách.
- Inkluze je splnění dalších podmínek při integraci – akceptace, participace a podmínky pro dosažení výsledků (achievement).

FARRELLŮV MODEL INKLUZE

- Přítomnost.
- Akceptace.
- Participace.
- Achievement – podmínky pro dosažení výsledků.

AKCEPTACE

Akceptace znamená

- Všichni žáci budou přijati učiteli, svými spolužáky.
- Jejich rodiči budou přijati učiteli.
- Akceptace je výsledkem nastavení podmínek ve škole a současně je předpokladem jejich udržení a tedy úspěšné inkluze.

Pozor:

Dosáhnout naplnění této zdánlivě „jen“ symbolické či psychologické podmínky však není snadné. Stále hrozí sentimentální (litující) až „pomáhající“ postoj nebo naopak tabuizace.

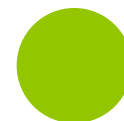
PARTICIPACE

- Vytvoření podmínek pro aktivní účast dětí se širokým spektrem speciálních vzdělávacích potřeb ve všech školních činnostech.
- Vyloučení dětí ze školních činností je v minimální míře a pouze z aktivit, které jsou nejméně významné pro školní činnosti.

ACHIEVEMENT

- Vytvoření podmínek, aby měly děti hmatatelné učební výsledky.
- Jinými slovy – kvalita inkluze se neposuzuje jen na vstupu, podle zajištěných podmínek, vybavenosti, vzdělanosti učitelů apod., Ale především na výstupu, podle toho, co tyto děti po čase umějí, jaké výsledky prezentují.

STUPNĚ INKLUZE

- Mainstream.
- Částečná inkluze.
- Úplná inkluze.

MAINSTREAMING

- Selektivní umístění žáků se SVP do běžné třídy.
- Žák se SVP si musí zasloužit a vydobýt tuto příležitost a to tak, že ukáže a projeví schopnost udržet krok při práci ukládané nejprve ve “zvláštní” škole nebo třídě a teprve pak si zaslouží zařazení do běžné třídy.

ČÁSTEČNÁ INKLUZE

- Závazek maximálně vzdělávat každé dítě přiměřeně jeho možnostem ve třídě, škole, kterou si samo zvolí.
- Služba jde za dítětem, ne dítě za službou.
- Dítě těží pouze z přítomnosti ve třídě, nedrží krok s ostatními ve vyučování.

ÚPLNÁ INKLUZE

**Všichni žáci,
bez ohledu na stupeň
a druh znevýhodnění,
jsou ve třídě na plný úvazek
a všechny speciální služby
jsou jim poskytovány
v rámci té třídy.**

PŘEKÁŽKY V INKLUZI

- Mentální bariéry.
- Sociální procesy.
- Setrvačnost.
- Stigmatizace.

